

ชื่อเรื่อง สมบัติทางเคมีของดินเหนียวและดินขาวบางตัวอย่าง

ชื่อผู้เขียน นางสาวกรรณิภา เทศะสกุลมาศ

การค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนเคมี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2528

บทคัดย่อ

ได้วิเคราะห์ดินเหนียวและดินขาวบางตัวอย่างด้วยวิธีเอกซ์-เรย์
ดิฟแฟรคโทเมตรี พบว่าดินตัวอย่างทั้งหมดน่าจะประกอบด้วยแร่แคลไซต์ อิลไลต์
ควอซิทซ์และมัสโคไวต์

จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีแก๊ววิเมตรี พบว่าดินเหนียว อ.แม่ริม

จ. เชียงใหม่ มี SiO_2 54.23 %, Fe_2O_3 3.14 %, TiO_2 0.72 %, Al_2O_3 33.56 %
 CaO 0.38 %, MgO 0.25 %, Na_2O 0.16 %, และ K_2O 0.55 % ดินเหนียวญี่ปุ่นมี
 SiO_2 61.57 %, Fe_2O_3 2.41 %, TiO_2 0.65 %, Al_2O_3 22.92 %, CaO 0.10 %
 MgO 0.32 %, Na_2O 0.09 % และ K_2O 0.58 % ดินขาวลำปาง 3 แหล่งจะมี SiO_2
64.59-71.54 %, Fe_2O_3 1.60-1.94 %, TiO_2 0.03-0.04 %, Al_2O_3 17.17-
29.45 %, CaO 0.28-0.61 %, MgO 0.19-0.25 %, Na_2O 0.10-0.42 % และ
 K_2O 0.52-0.99 %

นอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์ดินตัวอย่างโดยดิฟเฟอเรนเชียล เทอร์มัลและ
อินฟราเรด สเปกโตรโฟโตเมตรีและยังศึกษาสมบัติทางกายภาพเบื้องต้นของดินตัวอย่าง
คือ ความเหนียว การหดตัว และการกระจายของขนาดอนุภาค

Research Title   Chemical Properties of Selected Samples of
Clay and Kaolin

Name   Ms. Kanika   Taechasakunmas

Research For   Master of Science in Teaching Chemistry
Chiang Mai University   1985

Abstract

Some selected samples of ball clay and kaolin were analysed by x-ray diffractometry. It was possible that all samples might contain kaolinite, illite, quartz and muscovite.

From gravimetric analysis, it was found that the composition of ball clay from Mae Rim, Chiang Mai was SiO_2 54.23 %, Fe_2O_3 3.14 %, TiO_2 0.72 %, Al_2O_3 33.56 %, CaO 0.38 %, MgO 0.25 %, Na_2O 0.16 % and K_2O 0.55 %. The composition of ball clay from Japan was SiO_2 61.57 %, Fe_2O_3 2.41 %, TiO_2 0.65 %, Al_2O_3 22.92 %, CaO 0.10 %, MgO 0.32 %, Na_2O 0.09 % and K_2O 0.58. Kaolin from three sources of Lampang contained SiO_2 64.59-71.54 %, Fe_2O_3 1.60-1.94 %, TiO_2 0.03-0.04 %, Al_2O_3 17.17-29.45 %, CaO 0.28-0.61 %, MgO 0.19-0.25 %, Na_2O 0.10-0.42 % and K_2O 0.52-0.99 %.

Furthermore, differential thermal analysis and infrared spectrophotometry of the clay samples were also performed. Some basic physical properties of clay samples i.e. plasticity, shrinkage and particle size distribution were also studied.